

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/49/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417202767
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8417202767.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: B. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, XXX XX A. T., zastúpeného Združením na ochranu práv občana - AVES, so sídlom Jána Poničana 9, 841 07 Bratislava, IČO: 50 252 151, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti právneho úkonu a o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 104,22 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č.k. 10Csp/77/2017-141 zo dňa 12.12.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku III. o zamietnutí žaloby o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur za dobu pred 10.11.2018 a nad sadzbu 5 % ročne.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že:

I. Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.06.2015, Dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 06. 2015, Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 06. 2015 a Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 06. 2015 s ú neplatné.

II. Žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku bezdôvodné obohatenie vo výške 104,22 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 104,22 eur odo dňa 10. 11. 2018 do zaplatenia.

III. V časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur za dobu pred 10.11.2018 a nad sadzbu 5 % ročne žalobu žalobcu z a m i e t o l .

IV. Vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Svoje rozhodnutie právne súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 1 ods. 2, 8, § 9 ods. 1 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 22.06.2015, teda ku dňu ktorý je v tlačive zmluvy uvedený ako deň jej akceptácie. Potom ust. § 34, § 35 ods. 1, § 37 ods. 1, § 52 ods. 1-4, § 52a ods. 1, 2, § 53 ods. 1-3, 5, § 53d, § 54 ods. 1, 2, § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 ods. 3, 5, 8 a § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade žalobca nepochybne mal záujem o poskytnutie úveru od žalovaného, čo pred súdom sám potvrdil. Hlavným predmetom jeho záujmu teda bolo len poskytnutie úveru. Prostredníctvom bodu 5 tlačiva žiadosti/zmluvy pritom požiadal žalovaného o úver na zariadenie domácnosti vo výške 450,- eur čo je jasne uvedené v jeho žiadosti (bod 5 tlačiva), teda že poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) má byť 450,- eur. Namiesto toho žalovaný reálne vyplatil žalobcovi sumu len 405,- eur, ako to vyplýva zo žalovaným predloženého prehľadu platieb na čl. 97 spisu a spolu s tlačivom žiadosti/zmluvy predložil žalobcovi na podpis aj dohodu o poskytovaní služieb, dohodu o zrážkach zo mzdy a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. Zároveň priamo do tlačiva žiadosti/zmluvy bolo včlenené dojednanie o ďalšom úvere (revolvingu), ktoré je tam vopred pripravené, hoci nebolo preukázané, žeby žalobca mal záujem o dojednanie aj takéhoto úveru.

4. Pokiaľ ide o dohodu o poskytovaní služieb ako aj o dohodu o zrážkach zo mzdy a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, tieto síce formálne predstavujú samostatné zmluvy, ale z pohľadu posúdenia ich platnosti, ako aj posúdenia či prípadne neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorické zmluvy nadväzujúce na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže ich obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru, resp. jeho zabezpečenie, či poskytovanie súvisiacich služieb. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať tieto zmluvy, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach a bolo by tak bezpredmetné napríklad aj poskytovanie služieb „informácia o zostávajúcich záväzkoch“, odklad splatnosti splátok a podobne (článok II dohody o poskytovaní služieb).

5. Žalobca pri svojom výsluchu na pojednávaní uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy, dohoda o poskytovaní služieb aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva boli mu predložené na podpis spolu v jednej kope s úverovou zmluvou ako vyplnené a pripravené formuláre do ktorých už nielenže nemohol zasiahnuť, ani nič na nich ovplyvniť, ale ani mu o nich nič nebolo povedané, vôbec o nich nevedel, nie je teda pravda, že uzavrel tieto zmluvy dobrovoľne.

6. Zároveň citujúc z ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 22.06.2015 uviedol, že dohoda o poskytnutí služieb je práve príkladom naplnenia tohto ustanovenia. Podľa jej článku I bod 1 je spotrebiteľ povinný dojednanú odplatu za služby platiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie a dokonca je povinný ju platiť v plnej výške aj vtedy, kedy by zrušil alebo pozastavil písomnou formou poskytovanie jednotlivých služieb. Žalobca tvrdí, že žiadnu z uvedených služieb nikdy nevyužil a ani žalovaný netvrdil, žeby v skutočnosti nejakú službu v zmysle danej dohody žalobcovi niekedy poskytol. Takéto dojednanie podľa názoru súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa, nesleduje jeho záujmy ale záujmy dodávateľa a odporuje tak zákonu (§ 53 ods. 1, ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka) ako aj dobrým mravom, pričom za daných okolností sa skutočne javí, že jediným účelom danej dohody je navýšiť odplatu za poskytnutie úveru (bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pri parametroch úveru v rámci RPMN, či celkovo splatnej čiastky) keďže nedá sa inak vysvetliť postup, keď spotrebiteľ by mal platiť za služby ktoré vôbec nevyužíva a to dokonca aj v prípade, kedy by výslovne uviedol, že o ne nemá záujem (viď článok I bod 1 tretia veta dohody o poskytovaní služieb).

7. V žiadosti/zmluve o úvere je takto na jednej strane predpokladané uzavretie takejto dohody o poskytovaní služieb (nakoľko je tam uvedená aj výška splátky 26,15 eur zahŕňajúca už poplatok podľa tejto dohody), no na druhej strane ako celková čiastka ktorú musí dlžník zaplatiť je tam uvedená iba suma 615,95 eur, teda suma ktorú by dlžník bol povinný zaplatiť len vtedy, ak by dohodu o poskytovaní služieb neuzavrel. Bez takejto dohody by dlžník hradil 36 mesačných splátok po 15,86 eur, teda spolu sumu 570,96 eur čo po pripočítaní poplatku za poskytnutie úveru 45,- eur činí 615,96 eur. S poplatkom podľa tejto dohody, a teda v splátkach po 26,15 eur mesačne, ktoré tam aj sú uvedené ale dlžník zaplatí až 986,40 eur (26,15 eur x 36 mesiacov + 45,- eur ako poplatok za poskytnutie úveru), čo pri poskytnutom úvere 405,- eur činí za tri roky odplatu takmer 144 % reálne poskytnutej sumy. Žalobca teda pri reálne mu poskytnutej sume 405,- eur za tri roky mal by žalovanému zaplatiť v splátkach sumu viac ako dvojnásobnú poskytnutej sume, čo podľa názoru súdu odporuje dobrým mravom. Bez započítania odplaty v zmysle danej „dohody“ o poskytovaní služieb sa tak v zmluve daný úver prezentuje podstatne výhodnejším ako v skutočnosti je, hoci bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa využiť či nevyužiť služby musí za ne vždy zaplatiť plnú odplatu, pričom tá nie je v zmluve premietnutá ani do údaja o

RPMN (ktorý by tak bol omnoho vyšší) ani do celkovo splatnej sumy. Uvedený postup jasne vykazuje znaky konania v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj podľa § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Je nepochybné, že skutočná RPMN celkovo splatenej čiastky je vyššia ako výška uvedená v danej zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to niekoľkonásobne, čím spotrebiteľ bol uvedený do omylu dodávateľom, keď úver sa javil výhodnejší ako v skutočnosti bol, čo mal reálny dopad na jeho správanie. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na znenie ust. § 2 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca mal v súhrne zaplatiť žalovanému za služby neprimerane vysoké poplatky, a to 10,29 Eur mesačne, čo za 36 mesiacov sa rovná 370,44 Eur, teda takmer vo výške skutočne mu poskytnutých prostriedkov, a to aj za stavu, že mu žiadna služba poskytnutá nebude. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška. Teda súd prvej inštancie konštatoval, že úverová zmluva síce obsahuje údaje o celkovo splatnej sume RPMN, no nie v skutočnej reálnej výške, nakoľko nezohľadňuje odmenu žalovaného v zmysle dohody o poskytnutí služieb, preto nenapĺňa požiadavku zákona na pravdivé informovanie spotrebiteľa a na čestné, s dobrými mravmi súladné, obozretné a transparentné konanie dodávateľa voči nemu ako slabšej zmluvnej strane. Zároveň súd prvej inštancie nepovažoval za správny v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ani údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedených v zmluve. Celková suma, ktorú žalobca reálne dostal k dispozícii od žalovaného, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 405 Eur a nie sumu 450 Eur uvedenú v zmluve. A nakoľko je vylúčené do celkovej výšky úveru započítať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené, pričom v danom prípade suma 45 Eur titulom poplatku spojeného s poskytnutím úveru tu nesporne takou sumou je a táto nebola spotrebiteľovi reálne vyplatená, aj v tejto časti zmluva odporuje zákonu o spotrebiteľských úveroch.

8. V kontexte už uvedeného je totiž zrejmé, že v tu prejednávanom spore celková suma, ktorú žalovaný reálne dostal k dispozícii od žalobcu, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 405,- eur a nie sumu 450,- eur uvedenú v zmluve. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/33/2018 zo dňa 21.06.2018.

9. V danom prípade teda v zmluve, ktorá sa uzatvárala na obstaranie jedného produktu, a to na poskytnutie úveru na zariadenie domácnosti vo výške 450 Eur bola z vôle veriteľa (žalovaného) obsiahnutá priamo žiadosť o nový produkt - revolvingový úver. Týmto zmluvným ustanovením, podrobnejšie rozvedeným až v článku 4 zmluvných dojednaní teda spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru na zariadenie domácnosti bolo vnútené aj poskytnutie úveru o ktorý vôbec nežiadal a nemal možnosť vylúčiť ustanovenie o jeho poskytnutí. Takéto konanie vyhodnotil súd prvej inštancie v rozpore s dobrými mravmi s tým, že vykazuje zjavné znaky diskriminácie v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. a jej aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný viacnásobne a hrubo porušil práva žalobcu, čo daný právny úkon, teda zmluvou o úvere zo dňa 22.06.2015 ako celok, robí neplatnou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 17Co/82/2018. Ide o tak závažné nedostatky, že úver ktorý by inak v prípade platnosti bol pre nedodržanie náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 11 bezúročný a bez poplatkov nepovažoval za platne dojednaný a považoval Zmluvu o úvere zo dňa 22.06.2015 ako celok za absolútne neplatný právny úkon. Za absolútne neplatný právny úkon považoval aj súvisiacu dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 22.06.2015 pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi, keď tu navyše ani nebola preukázaná skutočná vôľa žalobcu uzavrieť takú dohodu ako základná podmienka riadneho a platného právneho úkonu. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdových príjmov, už len samotná skutočnosť neplatnosti samotnej úverovej zmluvy, ktorú daná dohoda zabezpečuje, spôsobuje jej neplatnosť. Veriteľovi, teda žalovanému, vôbec nevznikol nárok na plnenie vo výške ktorej zabezpečený je predmetom danej dohody.

10. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Zmluva o úvere posudzovaná v súdnej veci, uzavretá so žalobcom je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou. Rovnaký režim platí pre všetky dokumenty uzatvárané spolu s ňou, kam patrí aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá vychádzajúc z jej obsahu bola rovnako predformulovaná veriteľom. V snahe chrániť spotrebiteľa sa venuje zákonodarca zabezpečeniu, aby zmluvné dojednania zaväzujúce spotrebiteľa vyjadrovali jeho skutočne existujúcu vôľu, mimoriadnu pozornosť, keď aj v ust. § 53 ods.

2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy v súvislosti s ochranou spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami stanovil, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, čo je zjavne aj prípad prejednávaneho sporu. Dôkazné bremeno na preukázanie individuálneho dojednaného zmluvného ustanovenia pritom zaťažuje dodávateľa (viď § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

11. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v zákone č. 102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho § 5a keď s účinnosťou od 01.05.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok zo zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd má za to, že táto dohoda v podobe akú má v tu posudzovanej veci je neplatná, lebo zjavne nespĺňa podmienku existencie skutočnej slobodnej vôle žalobcu ju uzavrieť (čo ju robí podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou) a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve robí takisto absolútne neplatnou podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase jej uzavretia. Dohoda má navyše základ v konaní rozpornom s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase jej uzavretia). Jednostranne vnútené dojednanie o dohode o zrážkach zo mzdy predložené spotrebiteľovi k podpisu spolu s ďalšími zložitými dokumentmi majúcimi závažné dôsledky, ako sú dohoda o poskytovaní služieb, či rozhodcovská zmluva, bez vysvetlenia možných dôsledkov tejto dohody spočívajúcich v možnosti veriteľa bez súdnej kontroly na základe vlastnej predstavy o výške dlhu siahnuť na príjmy, t.j. základné živobytie žalobcu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O tom, že dohodou uzavretej v takejto forme sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nemožno vôbec polemizovať, keďže aj sám zákonodarca to v dôvodovej správe k zákonu č. 102/2014 Z.z. výslovne uviedol ako hlavný dôvod zmeny právnej úpravy s účinnosťou od 01.05.2014.

12. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovi ako spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť bez súdnej kontroly aj zjavne nedôvodné plnenie (aj vzhľadom na vyššie popísaný záver súdu o neplatnosti úverovej zmluvy), na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. Rozsudok C-106/77 Simmenthal).

13. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného úžitku. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcínová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.

14. Formulár Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostal objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, ktoré sú neprijateľné. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), hoci má základ priamo v znení zákona a je uzavretá na samostatnej listine. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 21Co/191/2015 zo dňa 26.04.2016.

15. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou a konštatoval, že aj pre tú platia už vyššie uvedené dôvody neplatnosti vo vzťahu k absencii preukázanej skutočnej vôle žalobcu ju uzavrieť. Aj táto je podľa názoru súdu v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Navyše už len samotná neplatnosť úverovej zmluvy a z uvedených dôvodov spôsobuje neplatnosť aj tejto rozhodcovskej zmluvy.

16. Súd prvej inštancie sa zároveň zaoberal námietkou žalovaného, čo do procesnej neprípustnosti žaloby žalobcu vzhľadom na ust. § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

17. Súd prvej inštancie sa však s argumentáciou žalovaného nestotožnil. Pri posúdení splnenia podmienok na podanie žaloby súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 3 ods. 3, 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 zberky o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľ má právo na súdnu ochranu, nielen pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj pred nekalými obchodnými praktikami (§ 7 zákona č. 250/2007 Z.z.). V súvislosti s obranou žalovaného ohľadne neprípustnosti žaloby v súdnej veci súd upriamil pozornosť aj na § 298 CSP, podľa ktorého, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu (tak, ako to bolo aj v prejednávacom prípade) aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobu posúdil v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, keď prípustná z tejto žaloby vyvodil aj z doslovného znenia ust. § 298 ods. 2 CSP. Zároveň poukázal na novelu zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenú zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorou sa do tohto zákona zaviedlo ust. § 11 ods. 4, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Poznámka pod čiarou k odkazu 18 ba pritom znie: § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku. Zákonodarca sa teda explicitne zakotvil procesnú prípustnosť žaloby na určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď predmetný zákon je jedným z osobitných zákonov v zmysle ust. § 137 CSP. Danosť naliehavého právneho záujmu možno vyvodiť aj z článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS.

18. Keďže zmluva o úvere je tu neplatná, žalovaný má nárok len na vrátenie sumy, ktorú žalobcovi reálne poskytol, t.j. 405 Eur nakoľko podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

19. Žalobca však žalovanému vrátil viac, a to sumu 509,22 eur, čo žalovaný sám potvrdil vo svojom vyjadrení zo dňa 27.09.2018 (čl. 90 spisu) ako aj v prehľade platieb na čl. 97 spisu, preto suma prevyšujúca poskytnutú istinu - 405 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať žalobcovi (§ 451 Občianskeho zákonníka).

20. Preto súdom prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že žaloba v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, dohody o poskytovaní služieb a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je dôvodná a že dôvodná je aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom suma bezdôvodného obohatenia, ktoré je žalovaný žalobcovi v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka povinný vydať je vo výške 104,22 Eur (509,22 Eur - 405 Eur).

21. Keďže v priebehu konania neboli zistené žiadne skutočnosti spochybňujúce tvrdenie žalobcu, že žalovaný sumu 104,22 Eur mu ku dňu podania žaloby ani do dňa vyhlásenia rozsudku nezaplatil ani sčasti, súd žalobe aj čo do povinnosti vydania bezdôvodného obohatenia v tejto výške žalovaným žalobcovi vyhovel. Dlh žalovaného vo forme jeho bezdôvodného obohatenia je ku dňu vyhlásenia rozsudku celý splatný nakoľko zmena žaloby, ktorou o jeho vydanie žalobca požiadal bola žalovanému spolu s uznesením o pripustení zmeny žaloby riadne doručená (§ 563 Občianskeho zákonníka), preto súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 104,22 Eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (§ 232 ods. 3 CSP).

22. Žalobca v žalobe popri zaplatení istiny vo výške 104,22 Eur žiadal zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 104,22 Eur od 10.04.2017 do zaplatenia. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na znenie ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, na nariadenie vlády

Slovenskej republiky č. 87/199 Z.z., konkrétne § 3. Čo sa týka požadovaného úroku z omeškania, žalovaný bezdôvodné obohatenie žalobcovi bol povinný vydať na jeho výzvu (§ 563 Občianskeho zákonníka). Nie je pre určenie začiatku omeškania žalovaného podstatné, kedy žalobca uhradil mu poslednú splátku, z čoho vychádzal žalobca pri určení začiatku omeškania žalovaného. Žalobca sám uviedol, že on takú výzvu žalovanému priamo nezasielal, preto za výzvu v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka je možné považovať až zmenu žaloby uskutočnenú žalobcom v ktorej uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v spojení s uznesením o jej pripustení, ktoré žalovanému doručené boli dňa 08.11.2018. Nakoľko v lehote podľa § 563 Občianskeho zákonníka, t.j. do 09.11.2018 nebolo bezdôvodné obohatenie žalobcovi žalovaným vydané, odo dňa 10.11.2018 je žalovaný v omeškaní s plnením tejto svojej povinnosti, a preto je povinný počnúc týmto dňom platiť žalobcovi úrok z omeškania, ktorého sadzba určená podľa vyššie uvedeného normatívneho pravidla ku dňu 10.11.2018 je 5 % ročne. Preto v časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur vo výške 5 % ročne od 10.11.2018 do zaplatenia súd žalobe vyhovel a v časti o zaplatenie úroku z omeškania nad sadzbu 5 % ročne a za dobu pred 10.11.2018 žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP. Úspech žalobcu vyhodnotil ako 100 %-ný vo vzťahu k žalovanému. Žalobca bol úspešný tak v časti požadovaného určenia ako aj v časti požadovaného vydania bezdôvodného obohatenia, kde jeho nepatrný neúspech sa týka len časti úroku z omeškania, čo do požadovanej istiny bezdôvodného obohatenia bol žalobca plne úspešný. Po pripustení zmeny žaloby bol úspešný žalobca aj čo do výroku, že za neplatnosť žiadal určiť celú zmluvu, ktorej súčasťou je aj dojednanie o zmluvnej pokute. Súd prvej inštancie konštatoval, že vo väčšom tu bolo obsiahnuté menšie, čiže nejednalo sa ani o čiastočné späťvzatie žaloby alebo jej zmenu ani o čiastočný neúspech žalobcu.

24. Napokon súd prvej inštancie vysvetlil prečo nerozhodoval o zrušení neodkladného opatrenia. Konštatoval, že nakoľko v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia súd jeho trvanie vymedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej a v časti určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalobe bolo plne vyhovené, nebolo potrebné žiadne ďalšie samostatné rozhodnutie vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu.

25. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to vo výroku I., II. a IV, teda vo výroku III. odvolanie nepodal. Žalovaný namieta závery o vnučovaní úveru, kedy z obsahu ním napádaného rozsudku je zrejmé, že súd ani nevyhodnocoval obsah všetkých ustanovení, ale len selektívnym spôsobom určené a nezohľadňoval ani skutočnosti, ktoré sú na prvý pohľad zrejmé. Zmluva je označená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, pričom bod 6 obsahuje aj údaje o revolvingu. Pozornosti a úvahám konajúceho súdu zostalo stranou však to, že spotrebiteľ má právo kedykoľvek bez uvedenia dôvodu vypovedať revolving, čiže spravídla tak vopred predtým, než by mu nárok vôbec vznikol a súčasne ak mu aj revolving bol poskytnutý má právo žiadať o jeho zrušenie. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalobca nemal záujem o uzavretie zmluvy s možnosťou čerpania revolvingu. Žalovaný namieta nezákonné závery o sume úveru. Súd zamenenia súm úveru a súm, ktorá zostala po vykonaní započítania. Podľa súdu došlo len k poskytnutiu úveru 405 Eur. Toto tvrdenie nie je správne, pretože v rámci započítania predsa dochádza k stretu dvoch pohľadávok. Pohľadávka na vyplatenie úveru a pohľadávka na zaplatenie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 45 Eur. Iná pohľadávka do započítania nevstupuje, čo znamená, že uvedeným započítaním sa započítava aj časť úveru 45 Eur, ktorá sa síce nevypláca, ale práve v rámci tejto kompenzácie sa poskytuje. Závery súdu o výške úveru sú nesprávne aj z ďalšieho hľadiska, a to konkrétne v súvislosti s definíciou spotrebiteľského úkonu, ktorú zákon č. 129/2010 Z.z. obsahoval. Aj súdom aplikovaný zákon č. 129/2010 Z.z. po prijatí regulácie v tejto otázke od 23.12.2015 pripúšťa ako spôsob poskytnutia prevod na platobný účet spotrebiteľa, prevod na účty iného veriteľa, započítanie na úhradu iných záväzkov spotrebiteľa alebo poštovú poukážku. Z uvedenej úpravy vyplýva, že aj dnes môže spotrebiteľský úver byť poskytnutý každým spôsobom, ktorý pripúšťa platné právo s výnimkou poskytnutia v hotovosti. Nedôvodnosť záveru súdu o tom, že úverom je len suma vyplatená dlžníkovi je možné priblížiť na príklade úveru použitého na refinancovanie iných starších úverov. V takom prípade sú tieto staršie úvery uhradené a vyrovnané novým úverom tak, že prostriedky z nového úveru sú buď započítané so záväzkami zo starých úverov alebo poukázané na účet iných subjektov.

26. Výrok o určení neplatnosti dohody o poskytnutí služieb č. 850019177 zo dňa 22.06.2015, dohody o zrážkach zo mzdy (iných) príjmov dlžníka č. 850019177 zo dňa 22.06.2015 a spotrebiteľskej

rozhodcovskej zmluve toho istého čísla tiež zo dňa 22.06.2015 odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalobca nemal záujem o uzavretie ani rozhodcovskej zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy a dohody o poskytnutí služieb, že sú akcesorické k úverovej zmluve, teda že v prípade neuzavretia úverovej zmluvy by bolo bezpredmetné ich uzatvárať. Žalovaný tvrdí, že závery súdu vychádzajúce z vyhlásenia žalobcu nie sú právne relevantným spôsobom pre záver, že uzavretie vyššie uvedených dohôd nezodpovedá vôli žalobcu. Ide o písomné právne úkony, čo v prvom rade znamená, že prejav vôle sa riadi ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pri rozhodovaní však súd prvej inštancie nikde neuvádza ako posúdil, že počas súdneho konania sa postoje zmluvných strán menia a dostávajú do rozporu aj s pôvodne prejavenu vôľou, na čo poukázal napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 3Cdo/81/2011 zo dňa 31.07.2012, prečo písomná forma právneho úkonu spotrebiteľa nezaväzuje a na základe ktorého ustanovenia má neskoršie vyhlásenie prednosť pred písomne prejavenu vôľou. Zároveň poukázal aj na aktuálne zjavnú a neudržateľnú predimenzovanosť ochrany spotrebiteľa a demonizovanie veriteľskej pozície tak ako to mal uviesť bývalý predseda občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Milan L'alík, nálezom zo dňa 24.10.2013, sp.zn. I. ÚS 457/2012. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie JUDr. Rudolfa Tkáčika zo dňa 20.09.2017, sp.zn. III. ÚS 517/2017. Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevyporiadal so skutočnosťou, kedy nielen v čase uzavretia dohody o poskytnutí služby, ale ani následne nebolo sporné ich uzavretia plnenie. Voči subjektívnemu vyhláseniu, že spotrebiteľovi nič nebolo vysvetlené objektívne žiadny dodávateľ nemôže predložiť žiadny dôkaz, jedine ak obrazovo-zvukový záznam zo stretnutia so spotrebiteľom, čo však žalovaný považuje za absurditu. Aj keby žalovaný predložil akékoľvek písomné vyhlásenie o tom, že spotrebiteľ sa oboznámil s obsahom dokumentov, že si ich prečítal alebo mal možnosť prečítať, ani vtedy by to v zmysle záverov súdu nestačilo. Súdom uvádzaný záver je založený na takom predpoklade, ktorého preukázanie objektívne nemá možnosť plniť žiadny dodávateľ. Ani nezohľadnil fakt, že zákonná úprava je založená na opačnom princípe. Nakoľko súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti úverovej zmluvy, žalobcovi nesprávne priznal nárok na zaplatenie 104,22 Eur s úrokom z omeškania. Na základe uvedeného žalovaný na základe nesprávnych skutkových zistení a záverov a pre nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok a sám rozhodol tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Súd prvej inštancie doručil odvolanie voči rozsudku na vyjadrenie žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu. Vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

28. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 20.02.2020 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

29. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

30. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovaného vo vzťahu k trom napadnutým výrokom, teda okrem výroku III. a zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil v napadnutej časti a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukazuje.

31. Pokiaľ ide o vec samú odvolací súd konštatuje, že žalovaný v odvolacom konaní nevzniesol žiadne námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodňovanie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnuté sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorého odvolací súd aj podstatnú časť citoval.

32. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne aj právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a v hodnotení dôkazov. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. IV. ÚS 252/04. Rovnako to neznamená ani to, aby strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 50/04.

33. Žalovaný v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. K tomu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Zároveň žalovaný v odvolaní tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery, aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

34. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania a odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zistil, že tento v napadnutej časti správne zistil skutkový stav, teda v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu prvej inštancie pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že tvrdenie žalobcu o neplatnosti zmlúv a dohôd je dôvodné, a to pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Možno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že samotná úverová zmluva, dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka, dohoda o poskytovaní služieb a spotrebiteľská rozhodcovská zmluva majú povahu vopred žalovaným predtlačенých formulárov. Žalovaný skutočne neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho ako dodávateľa zaťažovalo, žeby zmluvné podmienky obsiahnuté v dohode o zrážkach zo mzdy, v dohode o poskytovaní služieb a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve boli so žalobcom individuálne dojednané. Na tom nič nemení ani špekulácia žalovaného, ktorý uvádza, že uvedené skutočnosti nie je možné preukázať, iba ak videoprojekciou. Odvolací súd má za to, že existujú aj iné spôsoby preukázania individuálneho dojednania týchto podmienok. Možno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že len odvolávanie sa na vopred predtlačенý text uvedených dokumentov, že je uzavretie dobrovoľné a že tieto nie sú podmienkou uzavretia úverovej zmluvy alebo poskytnutia úveru nestačí. Výklad súdu prvej inštancie napr. pri dohode o poskytovaní služieb, že ak by spotrebiteľ skutočne mal záujem ju uzavrieť, tak potom nemá žiadnu možnosť rozhodnúť sa či prípadne skutočne má záujem o všetky služby uvedené v článku II. alebo len o niektoré a ktoré konkrétne len s výnimkou podpisu, nemôže do nej ani do ostatných dokumentov absolútne nijako zasiahnuť, zodpovedá pravidlám formálnej logiky. Aj odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že je problematické individuálne vyjednávanie zmluvných podmienok zmlúv, ktoré sa dojednávajú vo veľkom počte, ale skutočne ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielen že mal možnosť oboznámiť sa pred podpísaním zmluvy s jej dojednaniami, ale aby aj reálne mohol ovplyvniť jej obsah. Skutočne žalobca mal záujem o poskytnutie úveru od žalovaného prostredníctvom bodu 5 tlačiva žiadosti/zmluvy požiadaval žalovaného o úver na zariadenie domácnosti vo výške 450 Eur. Namiesto toho žalovaný reálne vyplatil žalobcovi sumu 405 Eur, ako to vyplýva zo žalovaným predloženého prehľadu platieb na č.l. 97 spisu. Zároveň do tlačiva bolo včlenené dojednanie o ďalšom úvere (revolvingu), ktoré je tam vopred pripravené, hoci nebolo preukázané, že by žalobca mal záujem o dojednanie aj takéhoto úveru. Na tom nič nemení ani skutočnosť, ako to uvádza žalovaný v svojom odvolaní, že nešlo o vnucovanie revolvingu ako ďalšieho úveru, ak spotrebiteľa ho mohol jednoduchým úkonom zrušiť. Správne súd prvej inštancie aplikoval aj ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 22.06.2015, keď uviedol, že plnenie za službu ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa je práve takým prípadom ako dohoda o poskytovaní služieb. V článku I. bod 1 je spotrebiteľ povinný dojednanú odplatu za služby platiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie a dokonca je povinný platiť v plnej výške aj vtedy, kedy by zrušil alebo pozastavil písomnou formou poskytovanie jednotlivých služieb. Žalobca tvrdil, že žiadnu z uvedených služieb nikdy nevyužil a žalovaný ani netvrdil, žeby v skutočnosti nejakú službu v zmysle danej dohody žalobcovi niekedy poskytol. Špekulácia žalovaného, že ide o započítanie tiež neobstojí, pretože takéto dojednanie i podľa názoru odvolacieho súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa a nesleduje

jeho záujmy, ale záujmy dodávateľa a odporuje tak zákonu, teda ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka, ale aj dobrým mravom. Skutočne sa javí, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v svojom odôvodnení svojho rozhodnutia, že jediným účelom danej dohody je navýšiť odplatu za poskytnutie úveru, zároveň bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pre parametre úveru v rámci RPMN, či celkovo splatenej čiastky. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že inak sa nedá vysvetliť postup, keď spotrebiteľ by mal platiť za služby, ktoré vôbec nevyužíva, a to dokonca aj v prípade kedy výslovne uviedol, že o ne nemá záujem. V žiadosti/zmluve o úvere je na jednej strane predpokladané uzavretie dohody o poskytnutí služieb, nakoľko je tam uvedená aj výška splátky 26,15 Eur zahrňujúca už poplatok podľa tejto dohody, no na druhej strane ako celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, je tam uvedená iba suma 615,95 Eur, teda suma, ktorú dlžník bol povinný zaplatiť len vtedy, ak by dohodu o poskytovaní služieb neuzavrel. Bez takejto dohody by dlžník hradil 36 mesačných splátok po 15,86 Eur, teda spolu sumu 570,96 Eur, čo po pripočítaní poplatku za poskytnutie úveru vo výške 45 Eur činí 615,96 Eur. S poplatkom podľa dohody v splátkach po 26,15 Eur mesačne zaplatí dlžník 986,40 Eur, teda 26,15 Eur x 36 mesiacov, plus 45 Eur, poplatok za poskytovanie úveru. Pri poskytnutí úvere 405 Eur činí za 3 roky odplata takmer 144 % reálne poskytnutej sumy, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v bode 53 odôvodnenia rozsudku. Žalobca má teda pri reálne poskytnutí úvere 405 Eur za 3 roky žalovanému zaplatiť v splátkach sumu viac ako dvojnásobnú. V poskytnutej sume aj podľa názoru odvolacieho súdu v zhode s názorom súdu prvej inštancie tiež odporuje dobrým mravom. Bez započítania odplaty v zmluve danej dohody o poskytovaní služieb sa tak v zmluve daný úver prezentuje podstatne výhodnejšími podmienkami ako v skutočnosti je. Uvedený postup jasne vykazuje znaky konania v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa aj ako podľa § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že daná dohoda o poskytovaní služieb podlieha prieskumu súdu nielen podľa § 39, ale aj podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto služba nie je hlavným predmetom plnenia. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že je nepochybné, že skutočná výška RPMN a celkovo splatenej čiastky je vyššia ako je výška uvedená v danej zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to niekoľkonásobne, čím spotrebiteľ bol uvedený do omylu dodávateľom, keď úver sa javil výhodnejší ako v skutočnosti bol, čo mal reálny dopad na jeho správanie. Správny je odkaz na ust. § 2 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobca mal v súhrne zaplatiť žalovanému za služby neprimerane vysoké poplatky, a to 10,29 Eur mesačne, čo za 36 mesiacov sa rovná 377,44 Eur takmer vo výške skutočne mu poskytnutých podmienok, a to aj za stavu, že mu žiadna služba poskytnutá nebude. Z materiálneho hľadiska skutočne ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že ani údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve vo výške 450 Eur nie je správny, tak ako ho vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, neobstojí ani špekulácie o započítaní sumy 45 Eur titulom poplatku spojeného s poskytnutím úveru, pretože suma 45 Eur nebola reálne vyplatená a tak ako správne konštatuje súd prvej inštancie v bode 63 odôvodnenia je vylúčené do celkovej výšky úveru započítať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Celková suma, ktorú dostal spotrebiteľ k dispozícii predstavuje 405 Eur a nie 450 Eur ako je uvedené v zmluve. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/333/2018 zo dňa 21.06.2018 a ďalšie, kde sa odvolací súd už touto otázkou zaoberal. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ žiadal o poskytnutie iného úveru a uzatvára zmluvu o revolvingovom úvere je v priamom rozpore s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a navyše porušuje spotrebiteľovu zmluvnú slobodu, keď nepriamo je viazané poskytnutie jedného spotrebiteľského úveru na poskytnutie ďalšieho spotrebiteľského úveru, ktorý sa dojednáva v danej zmluve - zmluvných dojednaniach automaticky bez reálnej možnosti odmietnutia. Takéto konanie veriteľa je v rozpore s dobrými mravmi a vykazuje skutočne zjavné známky diskriminácie podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z.. Je skutočne aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Tak ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 71, 72 a 73 odôvodnenia, ide o tak závažné nedostatky, že zmluvu o úvere zo dňa 22.06.2015 ako celok je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon. Za absolútne neplatný právny úkon je potrebné považovať aj súvisiacu dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 22.06.2015 pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Zároveň skutočne nebola preukázaná vôľa žalobcu uzavrieť takúto dohodu ako základná podmienka riadneho a platného právneho úkonu. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, už len samotná skutočnosť neplatnosti úverovej zmluvy, ktorú daná dohoda zabezpečuje, spôsobuje jej neplatnosť. Správny je aj záver súdu prvej inštancie, že ide o akcesorické zmluvy nadväzujúce na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže ich obsahom je len spôsob splácania

dohodnutého úveru, resp. jeho zabezpečenie, či poskytovanie súvisiacich služieb. Odvolací súd súhlasí aj s názorom súdu prvej inštancie, že formulár dohody o zrážkach zo mzdy sa dostal objektívne do sporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal skutočne takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom, kde odvolací súd odkazuje zhodne so súdom prvej inštancie na predchádzajúce rozhodnutia v obdobných veciach, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 21Co/191/2015 zo dňa 26.04.2016 a ďalšie. Čo sa týka spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy aj pre ňu skutočne platia dôvody neplatnosti vo vzťahu k absencii preukázanej skutočnej vôle žalobcu. Vo vzťahu k nepreukázaniu jeho možnosti ju neuzavrieť, resp. ovplyvniť jej obsah, ako aj vo vzťahu k postupu žalovaného v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že aj táto je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Navyše už len samotná neplatnosť úverovej zmluvy spôsobuje neplatnosť aj tejto rozhodcovskej zmluvy.

35. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, keď žalobu posúdil ako žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP, keď prípustnosť tejto žaloby vyvodil z ust. § 3 ods. 3 a 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a z ust. § 298 ods. 2 CSP. Uvedené však žalovaný v odvolaní už nenamietal.

36. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že žalovaný má nárok len na vrátenie sumy, ktorú žalobcovi reálne poskytol, t.j. 405 Eur, nakoľko podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal. Žalobca žalovanému vrátil viac, a to sumu 509,22 Eur. Žalovaný uvedené sám potvrdil vo svojom vyjadrení zo dňa 27.09.2018. Uvedené vyplýva aj z prehľadu platieb na č.l. 97 spisu. Suma prevyšujúca poskytnutú istinu 405 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať žalobcovi.

37. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku III. o zamietnutí žaloby o zaplatení úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur za dobu pred 10.11.2018 podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

38. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný. Neúspešný bol žalobca. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a zo spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevyplývajú. Preto odvolací súd vychádzal z článku 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu. Priznanie trov konania žalobcovi za situácie, keď mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného konania. Preto odvolací súd vyslovil, že stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že:

I. Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.06.2015, Dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 06. 2015, Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 06. 2015 a Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 06. 2015 s ú neplatné.

II. H. uložil povinnosť vydať žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku bezdôvodné obohatenie vo výške 104,22 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 104,22 eur odo dňa 10. 11. 2018 do zaplatenia.

III. V časti o zaplatení úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur za dobu pred 10.11.2018 a nad sadzbu 5 % ročne žalobu žalobcu z a m i e t o l .

IV. Vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Svoje rozhodnutie právne súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 1 ods. 2, 8, § 9 ods. 1 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 22.06.2015, teda ku dňu ktorý je v tlačive zmluvy uvedený ako deň jej akceptácie. Potom ust. § 34, § 35 ods. 1, § 37 ods. 1, § 52

ods. 1-4, § 52a ods. 1, 2, § 53 ods. 1-3, 5, § 53d, § 54 ods. 1, 2, § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 ods. 3, 5, 8 a § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade žalobca nepochybne mal záujem o poskytnutie úveru od žalovaného, čo pred súdom sám potvrdil. Hlavným predmetom jeho záujmu teda bolo len poskytnutie úveru. Prostredníctvom bodu 5 tlačiva žiadosti/zmluvy pritom požiadal žalovaného o úver na zariadenie domácnosti vo výške 450,- eur čo je jasne uvedené v jeho žiadosti (bod 5 tlačiva), teda že poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) má byť 450,- eur. Namiesto toho žalovaný reálne vyplatil žalobcovi sumu len 405,- eur, ako to vyplýva zo žalovaným predloženého prehľadu platieb na čl. 97 spisu a spolu s tlačivom žiadosti/zmluvy predložil žalobcovi na podpis aj dohodu o poskytovaní služieb, dohodu o zrážkach zo mzdy a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. Zároveň priamo do tlačiva žiadosti/zmluvy bolo včlenené dojednanie o ďalšom úvere (revolvingu), ktoré je tam vopred pripravené, hoci nebolo preukázané, žeby žalobca mal záujem o dojednanie aj takéhoto úveru.

4. Pokiaľ ide o dohodu o poskytovaní služieb ako aj o dohodu o zrážkach zo mzdy a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, tieto síce formálne predstavujú samostatné zmluvy, ale z pohľadu posúdenia ich platnosti, ako aj posúdenia či prípadne neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorické zmluvy nadväzujúce na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže ich obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru, resp. jeho zabezpečenie, či poskytovanie súvisiacich služieb. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať tieto zmluvy, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach a bolo by tak bezpredmetné napríklad aj poskytovanie služieb „informácia o zostávajúcich záväzkoch“, odklad splatnosti splátok a podobne (článok II dohody o poskytovaní služieb).

5. Žalobca pri svojom výsluchu na pojednávaní uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy, dohoda o poskytovaní služieb aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva boli mu predložené na podpis spolu v jednej kope s úverovou zmluvou ako vyplnené a pripravené formuláre do ktorých už nielenže nemohol zasiahnuť, ani nič na nich ovplyvniť, ale ani mu o nich nič nebolo povedané, vôbec o nich nevedel, nie je teda pravda, že uzavrel tieto zmluvy dobrovoľne.

6. Zároveň citujúc z ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 22.06.2015 uviedol, že dohoda o poskytnutí služieb je práve príkladom naplnenia tohto ustanovenia. Podľa jej článku I bod 1 je spotrebiteľ povinný dojednanú odplatu za služby platiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie a dokonca je povinný ju platiť v plnej výške aj vtedy, kedy by zrušil alebo pozastavil písomnou formou poskytovanie jednotlivých služieb. Žalobca tvrdí, že žiadnu z uvedených služieb nikdy nevyužil a ani žalovaný netvrdil, žeby v skutočnosti nejakú službu v zmysle danej dohody žalobcovi niekedy poskytol. Takéto dojednanie podľa názoru súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa, nesleduje jeho záujmy ale záujmy dodávateľa a odporuje tak zákonu (§ 53 ods. 1, ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka) ako aj dobrým mravom, pričom za daných okolností sa skutočne javí, že jediným účelom danej dohody je navýšiť odplatu za poskytnutie úveru (bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pri parametroch úveru v rámci RPMN, či celkovo splatnej čiastky) keďže nedá sa inak vysvetliť postup, keď spotrebiteľ by mal platiť za služby ktoré vôbec nevyužíva a to dokonca aj v prípade, kedy by výslovne uviedol, že o ne nemá záujem (viď článok I bod 1 tretia veta dohody o poskytovaní služieb).

7. V žiadosti/zmluve o úvere je takto na jednej strane predpokladané uzavretie takejto dohody o poskytovaní služieb (nakoľko je tam uvedená aj výška splátky 26,15 eur zahŕňajúca už poplatok podľa tejto dohody), no na druhej strane ako celková čiastka ktorú musí dlžník zaplatiť je tam uvedená iba suma 615,95 eur, teda suma ktorú by dlžník bol povinný zaplatiť len vtedy, ak by dohodu o poskytovaní služieb neuzavrel. Bez takejto dohody by dlžník hradil 36 mesačných splátok po 15,86 eur, teda spolu sumu 570,96 eur čo po pripočítaní poplatku za poskytnutie úveru 45,- eur činí 615,96 eur. S poplatkom podľa tejto dohody, a teda v splátkach po 26,15 eur mesačne, ktoré tam aj sú uvedené ale dlžník zaplatí až 986,40 eur (26,15 eur x 36 mesiacov + 45,- eur ako poplatok za poskytnutie úveru), čo pri poskytnutom úvere 405,- eur činí za tri roky odplatu takmer 144 % reálne poskytnutej sumy. Žalobca teda pri reálne mu poskytnutej sume 405,- eur za tri roky mal by žalovanému zaplatiť v splátkach sumu viac ako dvojnásobnú poskytnutej sume, čo podľa názoru súdu odporuje dobrým mravom. Bez

započítania odplaty v zmysle danej „dohody“ o poskytovaní služieb sa tak v zmluve daný úver prezentuje podstatne výhodnejším ako v skutočnosti je, hoci bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa využiť či nevyužiť služby musí za ne vždy zaplatiť plnú odplatu, pričom tá nie je v zmluve premietnutá ani do údajov o RPMN (ktorý by tak bol omnoho vyšší) ani do celkovo splatnej sumy. Uvedený postup jasne vykazuje znaky konania v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj podľa § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Je nepochybné, že skutočná RPMN celkovo splatenej čiastky je vyššia ako výška uvedená v danej zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to niekoľkonásobne, čím spotrebiteľ bol uvedený do omylu dodávateľom, keď úver sa javil výhodnejší ako v skutočnosti bol, čo mal reálny dopad na jeho správanie. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na znenie ust. § 2 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca mal v súhrne zaplatiť žalovanému za služby neprimerane vysoké poplatky, a to 10,29 Eur mesačne, čo za 36 mesiacov sa rovná 370,44 Eur, teda takmer vo výške skutočne mu poskytnutých prostriedkov, a to aj za stavu, že mu žiadna služba poskytnutá nebude. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška. Teda súd prvej inštancie konštatoval, že úverová zmluva síce obsahuje údaje o celkovo splatnej sume RPMN, no nie v skutočnej reálnej výške, nakoľko nezohľadňuje odmenu žalovaného v zmysle dohody o poskytnutí služieb, preto nenapĺňa požiadavku zákona na pravdivé informovanie spotrebiteľa a na čestné, s dobrými mravmi súladné, obozretné a transparentné konanie dodávateľa voči nemu ako slabšej zmluvnej strane. Zároveň súd prvej inštancie nepovažoval za správny v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ani údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedených v zmluve. Celková suma, ktorú žalobca reálne dostal k dispozícii od žalovaného, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 405 Eur a nie sumu 450 Eur uvedenú v zmluve. A nakoľko je vylúčené do celkovej výšky úveru započítať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené, pričom v danom prípade suma 45 Eur titulom poplatku spojeného s poskytnutím úveru tu nesporne takou sumou je a táto nebola spotrebiteľovi reálne vyplatená, aj v tejto časti zmluva odporuje zákonu o spotrebiteľských úveroch.

8. V kontexte už uvedeného je totiž zrejmé, že v tu prejednávanej spore celková suma, ktorú žalovaný reálne dostal k dispozícii od žalobcu, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 405,- eur a nie sumu 450,- eur uvedenú v zmluve. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/33/2018 zo dňa 21.06.2018.

9. V danom prípade teda v zmluve, ktorá sa uzatvárala na obstaranie jedného produktu, a to na poskytnutie úveru na zariadenie domácnosti vo výške 450 Eur bola z vôľy veriteľa (žalovaného) obsiahnutá priamo žiadosť o nový produkt - revolvingový úver. Týmto zmluvným ustanovením, podrobnejšie rozvedeným až v článku 4 zmluvných dojednaní teda spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru na zariadenie domácnosti bolo vnútené aj poskytnutie úveru o ktorý vôbec nežiadal a nemal možnosť vylúčiť ustanovenie o jeho poskytnutí. Takéto konanie vyhodnotil súd prvej inštancie v rozpore s dobrými mravmi s tým, že vykazuje zjavné znaky diskriminácie v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. a jej aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný viacnásobne a hrubo porušil práva žalobcu, čo daný právny úkon, teda zmluvou o úvere zo dňa 22.06.2015 ako celok, robí neplatnou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 17Co/82/2018. Ide o tak závažné nedostatky, že úver ktorý by inak v prípade platnosti bol pre nedodržanie náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 11 bezúročný a bez poplatkov nepovažoval za platne dojednaný a považoval Zmluvu o úvere zo dňa 22.06.2015 ako celok za absolútne neplatný právny úkon. Za absolútne neplatný právny úkon považoval aj súvisiacu dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 22.06.2015 pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi, keď tu navyše ani nebola preukázaná skutočná vôľa žalobcu uzavrieť takú dohodu ako základná podmienka riadneho a platného právneho úkonu. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdových príjmov, už len samotná skutočnosť neplatnosti samotnej úverovej zmluvy, ktorú daná dohoda zabezpečuje, spôsobuje jej neplatnosť. Veriteľovi, teda žalovanému, vôbec nevznikol nárok na plnenie vo výške ktorej zabezpečenie je predmetom danej dohody.

10. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôľe. Bez vôľe preto niet ani právneho úkonu. Zmluva o úvere posudzovaná v súdnej veci, uzavretá so žalobcom je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou. Rovnaký režim platí pre všetky dokumenty uzatvárané spolu s ňou, kam patrí

aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá vychádzajúc z jej obsahu bola rovnako predformulovaná veriteľom. V snahe chrániť spotrebiteľa sa venuje zákonodarca zabezpečeniu, aby zmluvné dojednania zaväzujúce spotrebiteľa vyjadrovali jeho skutočne existujúcu vôľu, mimoriadnu pozornosť, keď aj v ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy v súvislosti s ochranou spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami stanovil, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, čo je zjavne aj prípad prejednávaneho sporu. Dôkazné bremeno na preukázanie individuálneho dojednania takého zmluvného ustanovenia pritom zaťažuje dodávateľa (viď § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

11. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v zákone č. 102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho § 5a keď s účinnosťou od 01.05.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok zo zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd má za to, že táto dohoda v podobe akú má v tu posudzovanej veci je neplatná, lebo zjavne nespĺňa podmienku existencie skutočnej slobodnej vôle žalobcu ju uzavrieť (čo ju robí podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou) a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve robí takisto absolútne neplatnou podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase jej uzavretia. Dohoda má navyše základ v konaní rozpornom s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase jej uzavretia). Jednostranne vnútené dojednanie o dohode o zrážkach zo mzdy predložené spotrebiteľovi k podpisu spolu s ďalšími zložitými dokumentmi majúcimi závažné dôsledky, ako sú dohoda o poskytovaní služieb, či rozhodcovská zmluva, bez vysvetlenia možných dôsledkov tejto dohody spočívajúcich v možnosti veriteľa bez súdnej kontroly na základe vlastnej predstavy o výške dlhu siahnuť na príjmy, t.j. základné živobytie žalobcu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O tom, že dohodou uzavretej v takejto forme sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nemožno vôbec polemizovať, keďže aj sám zákonodarca to v dôvodovej správe k zákonu č. 102/2014 Z.z. výslovne uviedol ako hlavný dôvod zmeny právnej úpravy s účinnosťou od 01.05.2014.

12. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovi ako spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť bez súdnej kontroly aj zjavne nedôvodné plnenie (aj vzhľadom na vyššie popísaný záver súdu o neplatnosti úverovej zmluvy), na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. Rozsudok C-106/77 Simmenthal).

13. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd prvej inštancie poukázal na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, A. B./POHOTOVOSTĚ, s.r.o.

14. Formulár Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostal objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, ktoré sú

neprijateľné. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), hoci má základ priamo v znení zákona a je uzavretá na samostatnej listine. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 21Co/191/2015 zo dňa 26.04.2016.

15. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou a konštatoval, že aj pre tú platia už vyššie uvedené dôvody neplatnosti vo vzťahu k absencii preukázanej skutočnej vôle žalobcu ju uzavrieť. Aj táto je podľa názoru súdu v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Navyše už len samotná neplatnosť úverovej zmluvy a z uvedených dôvodov spôsobuje neplatnosť aj tejto rozhodcovskej zmluvy.

16. Súd prvej inštancie sa zároveň zaoberal námietkou žalovaného, čo do procesnej neprípustnosti žaloby žalobcu vzhľadom na ust. § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

17. Súd prvej inštancie sa však s argumentáciou žalovaného nestotožnil. Pri posúdení splnenia podmienok na podanie žaloby súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 3 ods. 3, 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 zberky o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľ má právo na súdnu ochranu, nielen pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj pred nekalými obchodnými praktikami (§ 7 zákona č. 250/2007 Z.z.). V súvislosti s obranou žalovaného ohľadne neprípustnosti žaloby v súdnej veci súd upriamil pozornosť aj na § 298 CSP, podľa ktorého, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu (tak, ako to bolo aj v prejednávacom prípade) aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobu posúdil v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, keď prípustná z tejto žaloby vyvodil aj z doslovného znenia ust. § 298 ods. 2 CSP. Zároveň poukázal na novelu zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenú zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorou sa do tohto zákona zaviedlo ust. § 11 ods. 4, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Poznámka pod čiarou k odkazu 18 ba pritom znie: § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku. Zákonodarcu sa teda explicitne zakotvil procesnú prípustnosť žaloby na určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď predmetný zákon je jedným z osobitných zákonov v zmysle ust. § 137 CSP. Danosť naliehavého právneho záujmu možno vyvodiť aj z článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS.

18. Keďže zmluva o úvere je tu neplatná, žalovaný má nárok len na vrátenie sumy, ktorú žalobcovi reálne poskytol, t.j. 405 Eur nakoľko podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

19. Žalobca však žalovanému vrátil viac, a to sumu 509,22 eur, čo žalovaný sám potvrdil vo svojom vyjadrení zo dňa 27.09.2018 (čl. 90 spisu) ako aj v prehľade platieb na čl. 97 spisu, preto suma prevyšujúca poskytnutú istinu - 405 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať žalobcovi (§ 451 Občianskeho zákonníka).

20. Preto súdom prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že žaloba v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, dohody o poskytovaní služieb a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je dôvodná a že dôvodná je aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom suma bezdôvodného obohatenia, ktoré je žalovaný žalobcovi v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka povinný vydať je vo výške 104,22 Eur (509,22 Eur - 405 Eur).

21. Keďže v priebehu konania neboli zistené žiadne skutočnosti spochybňujúce tvrdenie žalobcu, že žalovaný sumu 104,22 Eur mu ku dňu podania žaloby ani do dňa vyhlásenia rozsudku nezaplatil ani sčasti, súd prvej inštancie žalobe aj čo do povinnosti vydania bezdôvodného obohatenia v tejto výške žalovaným žalobcovi vyhovel. Dlh žalovaného vo forme jeho bezdôvodného obohatenia je ku dňu vyhlásenia rozsudku celý splatný nakoľko zmena žaloby, ktorou o jeho vydanie žalobca požiadal bola žalovanému spolu s uznesením o pripustení zmeny žaloby riadne doručená (§ 563 Občianskeho zákonníka), preto súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 104,22 Eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (§ 232 ods. 3 CSP).

22. Žalobca v žalobe popri zaplattení istiny vo výške 104,22 Eur žiadal zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 104,22 Eur od 10.04.2017 do zaplattenia. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na znenie ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, na nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/199 Z.z., konkrétne § 3. Čo sa týka požadovaného úroku z omeškania, žalovaný bezdôvodné obohatenie žalobcovi bol povinný vydať na jeho výzvu (§ 563 Občianskeho zákonníka). Nie je pre určenie začiatku omeškania žalovaného podstatné, kedy mu žalobca uhradil poslednú splátku, z čoho vychádzal žalobca pri určení začiatku omeškania žalovaného. Žalobca sám uviedol, že on takú výzvu žalovanému priamo nezasielal, preto za výzvu v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka je možné považovať až zmenu žaloby uskutočnenú žalobcom v ktorej uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v spojení s uznesením o jej pripustení, ktoré žalovanému doručené boli dňa 08.11.2018. Nakoľko v lehote podľa § 563 Občianskeho zákonníka, t.j. do 09.11.2018 nebolo bezdôvodné obohatenie žalobcovi žalovaným vydané, odo dňa 10.11.2018 je žalovaný v omeškani s plnením tejto svojej povinnosti, a preto je povinný počnúc týmto dňom platiť žalobcovi úrok z omeškania, ktorého sadzba určená podľa vyššie uvedeného normatívneho pravidla ku dňu 10.11.2018 je 5 % ročne. Preto v časti o zaplattení úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur vo výške 5 % ročne od 10.11.2018 do zaplattenia súd prvej inštancie žalobe vyhovel a v časti o zaplattení úroku z omeškania nad sadzbu 5 % ročne a za dobu pred 10.11.2018 žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP. Úspech žalobcu vyhodnotil ako 100 %-ný vo vzťahu k žalovanému. Žalobca bol úspešný tak v časti požadovaného určenia ako aj v časti požadovaného vydania bezdôvodného obohatenia, kde jeho nepatrný neúspech sa týka len časti úroku z omeškania, čo do požadovanej istiny bezdôvodného obohatenia bol žalobca plne úspešný. Po pripustení zmeny žaloby bol úspešný žalobca aj čo do výroku, že za neplatnosť žiadal určiť celú zmluvu, ktorej súčasťou je aj dojednanie o zmluvnej pokute. Súd prvej inštancie konštatoval, že vo väčšom tu bolo obsiahnuté menšie, čiže nejednalo sa ani o čiastočné späťvzatie žaloby alebo jej zmenu ani o čiastočný neúspech žalobcu.

24. Napokon súd prvej inštancie vysvetlil prečo nerozhodoval o zrušení neodkladného opatrenia. Konštatoval, že nakoľko v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia súd jeho trvanie vymedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej a v časti určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalobe bolo plne vyhovené, nebolo potrebné žiadne ďalšie samostatné rozhodnutie vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu.

25. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to vo výroku I., II. a IV, teda vo výroku III. odvolanie nepodal. Žalovaný namieta závery o vnučovaní úveru, kedy z obsahu ním napádaného rozsudku je zrejmé, že súd ani nevyhodnocoval obsah všetkých ustanovení, ale len selektívnym spôsobom určené a nezohľadňoval ani skutočnosti, ktoré sú na prvý pohľad zrejmé. Zmluva je označená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, pričom bod 6 obsahuje aj údaje o revolvingu. Pozornosti a úvahám konajúceho súdu zostalo stranou však to, že spotrebiteľ má právo kedykoľvek bez uvedenia dôvodu vypovedať revolving, čiže spravdila tak vopred predtým, než by mu nárok vôbec vznikol a súčasne ak mu aj revolving bol poskytnutý má právo žiadať o jeho zrušenie. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalobca nemal záujem o uzavretie zmluvy s možnosťou čerpania revolvingu. Žalovaný namieta nezákonné závery o sume úveru. Podľa súdu došlo len k poskytnutiu úveru 405 Eur. Toto tvrdenie nie je správne, pretože v rámci započítania predsa dochádza k stretu dvoch pohľadávok. Pohľadávka na vyplatenie úveru a pohľadávka na zaplattenie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 45 Eur. Iná pohľadávka do započítania nevstupuje, čo znamená, že uvedeným započítaním sa započítava aj časť úveru 45 Eur, ktorá sa síce nevypláca, ale práve v rámci tejto kompenzácie sa poskytuje. Závery súdu o výške úveru sú nesprávne aj z ďalšieho hľadiska, a to konkrétne v súvislosti s definíciou spotrebiteľského úkonu, ktorú zákon č. 129/2010 Z.z. obsahoval. Aj súdom aplikovaný zákon č. 129/2010 Z.z. po prijatí regulácie v tejto otázke od 23.12.2015 pripúšťa ako spôsob poskytnutia prevod na platobný účet spotrebiteľa, prevod na účty iného veriteľa, započítanie na úhradu iných záväzkov spotrebiteľa alebo poštovú poukážku. Z uvedenej úpravy vyplýva, že aj dnes môže spotrebiteľský úver byť poskytnutý každým spôsobom, ktorý pripúšťa platné právo s výnimkou poskytnutia v hotovosti. Nedôvodnosť záveru súdu o tom, že úverom je len suma vyplatená dlžníkovi je možné priblížiť na príklade úveru použitého na refinancovanie iných starších úverov. V takom prípade sú tieto staršie úvery uhradené a vyrovnané novým úverom tak, že prostriedky z nového úveru sú buď započítané so záväzkami zo starých úverov alebo poukázané na účet iných subjektov.

26. Výrok o určení neplatnosti dohody o poskytnutí služieb č. 850019177 zo dňa 22.06.2015, dohody o zrážkach zo mzdy (iných) príjmov dlžníka č. 850019177 zo dňa 22.06.2015 a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy z toho istého čísla tiež zo dňa 22.06.2015 odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalobca nemal záujem o uzavretie ani rozhodcovskej zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy a dohody o poskytnutí služieb, že sú akcesorické k úverovej zmluve, teda že v prípade neuzavretia úverovej zmluvy by bolo bezpredmetné ich uzatvárať. Žalovaný tvrdí, že závery súdu vychádzajúce z vyhlásenia žalobcu nie sú právne relevantným spôsobom pre záver, že uzavretie vyššie uvedených dohôd nezodpovedá vôli žalobcu. Ide o písomné právne úkony, čo v prvom rade znamená, že prejav vôle sa riadi ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pri rozhodovaní však súd prvej inštancie nikde neuvádza ako posúdil, že počas súdneho konania sa postoje zmluvných strán menia a dostávajú do rozporu aj s pôvodne prejavenu vôľou, na čo poukázal napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 3Cdo/81/2011 zo dňa 31.07.2012, prečo písomná forma právneho úkonu spotrebiteľa nezaväzuje a na základe ktorého ustanovenia má neskoršie vyhlásenie prednosť pred písomne prejavenu vôľou. Zároveň poukázal aj na aktuálne zjavnú a neudržateľnú predimenzovanosť ochrany spotrebiteľa a demonizovanie veriteľskej pozície tak ako to mal uviesť bývalý predseda občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Milan L'alík, nálezom zo dňa 24.10.2013, sp.zn. I. ÚS 457/2012. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie JUDr. Rudolfa Tkáčika zo dňa 20.09.2017, sp.zn. III. ÚS 517/2017. Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevyporiadal so skutočnosťou, kedy nielen v čase uzavretia dohody o poskytnutí služby, ale ani následne nebolo sporné ich uzavretie. Voči subjektívnemu vyhláseniu, že spotrebiteľovi nič nebolo vysvetlené objektívne žiadny dodávateľ nemôže predložiť žiadny dôkaz, jedine ak obrazovo-zvukový záznam zo stretnutia so spotrebiteľom, čo však žalovaný považuje za absurditu. Aj keby žalovaný predložil akékoľvek písomné vyhlásenie o tom, že spotrebiteľ sa oboznámil s obsahom dokumentov, že si ich prečítal alebo mal možnosť prečítať, ani vtedy by to v zmysle záverov súdu nestačilo. Súdom uvádzaný záver je založený na takom predpoklade, ktorého preukázanie objektívne nemá možnosť plniť žiadny dodávateľ. Ani nezohľadnil fakt, že zákonná úprava je založená na opačnom princípe. Nakoľko súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti úverovej zmluvy, žalobcovi nesprávne priznal nárok na zaplatenie 104,22 Eur s úrokom z omeškania. Na základe uvedeného žalovaný na základe nesprávnych skutkových zistení a záverov a pre nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok a sám rozhodol tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Súd prvej inštancie doručil odvolanie voči rozsudku na vyjadrenie žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu. Vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

28. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 20.02.2020 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

29. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

30. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovaného vo vzťahu k trom napadnutým výrokom, teda okrem výroku III. a zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil v napadnutej časti a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukazuje.

31. Pokiaľ ide o vec samú odvolací súd konštatuje, že žalovaný v odvolacom konaní nevzniesol žiadne námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodňovanie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len

opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnuté sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorého odvolací súd aj podstatnú časť citoval.

32. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne aj právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a v hodnotení dôkazov. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. IV. ÚS 252/04. Rovnako to neznamená ani to, aby strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 50/04.

33. Žalovaný v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. K tomu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Zároveň žalovaný v odvolaní tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery, aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

34. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania a odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zistil, že tento v napadnutej časti správne zistil skutkový stav, teda v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu prvej inštancie pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že tvrdenie žalobcu o neplatnosti zmlúv a dohôd je dôvodné, a to pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Možno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že samotná úverová zmluva, dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka, dohoda o poskytovaní služieb a spotrebiteľská rozhodcovská zmluva majú povahu vopred žalovaným predtlačенých formulárov. Žalovaný skutočne neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho ako dodávateľa zaťažovalo, žeby zmluvné podmienky obsiahnuté v dohode o zrážkach zo mzdy, v dohode o poskytovaní služieb a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve boli so žalobcom individuálne dojednané. Na tom nič nemení ani špekulácia žalovaného, ktorý v odvolaní uvádza, že uvedené skutočnosti nie je možné preukázať, iba ak videoprojekciou. Odvolací súd má za to, že existujú aj iné spôsoby preukázania individuálneho dojednania týchto podmienok. Možno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že len odvolávanie sa na vopred predtlačенý text uvedených dokumentov, že je uzavretie dobrovoľné a že tieto nie sú podmienkou uzavretia úverovej zmluvy alebo poskytnutia úveru nestačí. Výklad súdu prvej inštancie napr. pri dohode o poskytovaní služieb, že ak by spotrebiteľ skutočne mal záujem ju uzavrieť, tak potom nemá žiadnu možnosť rozhodnúť sa či prípadne skutočne má záujem o všetky služby uvedené v článku II. alebo len o niektoré a ktoré konkrétne len s výnimkou podpisu, nemôže do nej ani do ostatných dokumentov absolútne nijako zasiahnuť, zodpovedá pravidlám formálnej logiky. Aj odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že je problematické individuálne vyjednávanie zmluvných podmienok zmlúv, ktoré sa dojednávajú vo veľkom počte, ale skutočne ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielenže mal možnosť oboznámiť sa pred podpísaním zmluvy s jej dojednaniami, ale aby aj reálne mohol ovplyvniť jej obsah. Skutočne žalobca mal záujem o poskytnutie úveru od žalovaného prostredníctvom bodu 5 tlačiva žiadosti/zmluvy požiadaval žalovaného o úver na zariadenie domácnosti vo výške 450 Eur. Namiesto toho žalovaný reálne vyplatil žalobcovi sumu 405 Eur, ako to vyplýva zo žalovaným predloženého prehľadu platieb na č.l. 97 spisu. Zároveň do tlačiva bolo včlenené dojednanie o ďalšom úvere (revolvingu), ktoré je tam vopred pripravené, hoci nebolo preukázané, že by žalobca mal záujem o dojednanie aj takéhoto úveru. Na tom nič nemení ani skutočnosť, ktorý v odvolaní uvádza žalovaný v svojom odvolaní, že nešlo o vnučovanie revolvingu ako ďalšieho úveru, ak spotrebiteľa ho mohol jednoduchým úkonom zrušiť. Správne súd prvej inštancie aplikoval aj ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 22.06.2015, keď uviedol, že plnenie za službu ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa je práve takým prípadom ako dohoda o poskytovaní služieb. V článku I. bod 1 je spotrebiteľ povinný dojednanú odplatu za služby platiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie a dokonca je povinný platiť v plnej výške aj vtedy, kedy by zrušil alebo pozastavil písomnou formou poskytovanie jednotlivých služieb. Žalobca tvrdil, že žiadnu z uvedených služieb nikdy nevyužil

a žalovaný ani netvrdil, žeby v skutočnosti nejakú službu v zmysle danej dohody žalobcovi niekedy poskytol. Tvrdenie žalovaného, že ide o započítanie tiež neobstojí, pretože takéto dojednanie i podľa názoru odvolacieho súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa a nesleduje jeho záujmy, ale záujmy dodávateľa a odporuje tak zákonu, teda ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka, ale aj dobrým mravom. Skutočne sa javí, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, že jediným účelom danej dohody je navýšiť odplatu za poskytnutie úveru, zároveň bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pre parametre úveru v rámci RPMN, či celkovo splatenej čiastky. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že inak sa nedá vysvetliť postup, keď spotrebiteľ by mal platiť za služby, ktoré vôbec nevyužíva, a to dokonca aj v prípade kedy výslovne uviedol, že o ne nemá záujem. V žiadosti/zmluve o úvere je na jednej strane predpokladané uzavretie dohody o poskytnutí služieb, nakoľko je tam uvedená aj výška splátky 26,15 Eur zahrňujúca už poplatok podľa tejto dohody, no na druhej strane ako celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, je tam uvedená iba suma 615,95 Eur, teda suma, ktorú dlžník bol povinný zaplatiť len vtedy, ak by dohodu o poskytovaní služieb neuzavrel. Bez takejto dohody by dlžník hradil 36 mesačných splátok po 15,86 Eur, teda spolu sumu 570,96 Eur, čo po pripočítaní poplatku za poskytnutie úveru vo výške 45 Eur činí 615,96 Eur. S poplatkom podľa dohody v splátkach po 26,15 Eur mesačne zaplatí dlžník 986,40 Eur, teda 26,15 Eur x 36 mesiacov, plus 45 Eur, poplatok za poskytovanie úveru. Pri poskytnutí úvere 405 Eur činí za 3 roky odplata takmer 144 % reálne poskytnutej sumy, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v bode 53 odôvodnenia rozsudku. Žalobca má teda pri reálne poskytnutí úvere 405 Eur za 3 roky žalovanému zaplatiť v splátkach sumu viac ako dvojnásobnú. V poskytnutej sume aj podľa názoru odvolacieho súdu v zhode s názorom súdu prvej inštancie tiež odporuje dobrým mravom. Bez započítania odplaty v zmluve danej dohody o poskytovaní služieb sa tak v zmluve daný úver prezentuje podstatne výhodnejšími podmienkami ako v skutočnosti je. Uvedený postup jasne vykazuje znaky konania v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa aj ako podľa § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že daná dohoda o poskytovaní služieb podlieha prieskumu súdu nielen podľa § 39, ale aj podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto služba nie je hlavným predmetom plnenia. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že je nepochybné, že skutočná výška RPMN a celkovo splatenej čiastky je vyššia ako je výška uvedená v danej zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to niekoľkonásobne, čím spotrebiteľ bol uvedený do omylu dodávateľom, keď úver sa javil výhodnejší ako v skutočnosti bol, čo mal reálny dopad na jeho správanie. Správny je odkaz na ust. § 2 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobca mal v súhrne zaplatiť žalovanému za služby neprimerane vysoké poplatky, a to 10,29 Eur mesačne, čo za 36 mesiacov sa rovná 377,44 Eur takmer vo výške skutočne mu poskytnutých podmienok, a to aj za stavu, že mu žiadna služba poskytnutá nebude. Z materiálneho hľadiska skutočne ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že ani údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve vo výške 450 Eur nie je správny, tak ako ho vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, neobstojí ani tvrdenie o započítaní sumy 45 Eur titulom poplatku spojeného s poskytnutím úveru, pretože suma 45 Eur nebola reálne vyplatená a tak ako správne konštatuje súd prvej inštancie v bode 63 odôvodnenia je vylúčené do celkovej výšky úveru započítať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Celková suma, ktorú dostal spotrebiteľ k dispozícii predstavuje 405 Eur a nie 450 Eur ako je uvedené v zmluve. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/333/2018 zo dňa 21.06.2018 a ďalšie, kde sa odvolací súd už touto otázkou zaoberal. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ žiadal o poskytnutie iného úveru a uzatvára zmluvu o revolvingovom úvere je v priamom rozpore s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a navyše porušuje spotrebiteľovu zmluvnú slobodu, keď nepriamo je viazané poskytnutie jedného spotrebiteľského úveru na poskytnutie ďalšieho spotrebiteľského úveru, ktorý sa dojednáva v danej zmluve - zmluvných dojednaniach automaticky bez reálnej možnosti odmietnutia. Takéto konanie veriteľa je v rozpore s dobrými mravmi a vykazuje skutočne zjavné známky diskriminácie podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z.. Je skutočne aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Tak ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 71, 72 a 73 odôvodnenia, ide o tak závažné nedostatky, že zmluvu o úvere zo dňa 22.06.2015 ako celok je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon. Za absolútne neplatný právny úkon je potrebné považovať aj súvisiacu dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 22.06.2015 pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Zároveň skutočne nebola preukázaná vôľa žalobcu uzavrieť takúto dohodu ako základná podmienka riadneho a platného právneho úkonu. Čo sa týka dohody o zrážkach

zo mzdy a iných príjmov, už len samotná skutočnosť neplatnosti úverovej zmluvy, ktorú daná dohoda zabezpečuje, spôsobuje jej neplatnosť. Správny je aj záver súdu prvej inštancie, že ide o akcesorické zmluvy nadväzujúce na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže ich obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru, resp. jeho zabezpečenie, či poskytovanie súvisiacich služieb. Odvolací súd súhlasí aj s názorom súdu prvej inštancie, že formulár dohody o zrážkach zo mzdy sa dostal objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal skutočne takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom, kde odvolací súd odkazuje zhodne so súdom prvej inštancie na predchádzajúce rozhodnutia v obdobných veciach, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 21Co/191/2015 zo dňa 26.04.2016 a ďalšie. Čo sa týka spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy aj pre ňu skutočne platia dôvody neplatnosti vo vzťahu k absencii preukázanej skutočnej vôle žalobcu vo vzťahu k nepreukázaniu jeho možnosti ju neuzavrieť, resp. ovplyvniť jej obsah, ako aj vo vzťahu k postupu žalovaného v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že aj táto je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Navyše už len samotná neplatnosť úverovej zmluvy spôsobuje neplatnosť aj tejto rozhodcovskej zmluvy.

35. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, keď žalobu posúdil ako žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP, keď prípustnosť tejto žaloby vyvodil z ust. § 3 ods. 3 a 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a z ust. § 298 ods. 2 CSP. Uvedené však žalovaný v odvolaní už nenamietal.

36. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že žalovaný má nárok len na vrátenie sumy, ktorú žalobcovi reálne poskytol, t.j. 405 Eur, nakoľko podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal. Žalobca žalovanému vrátil viac, a to sumu 509,22 Eur. Žalovaný uvedené sám potvrdil vo svojom vyjadrení zo dňa 27.09.2018. Uvedené vyplýva aj z prehľadu platieb na č.l. 97 spisu. Suma prevyšujúca poskytnutú istinu 405 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať žalobcovi.

37. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku III. o zamietnutí žaloby o zaplatení úroku z omeškania zo sumy 104,22 Eur za dobu pred 10.11.2018 a nad sadzbu 5 % ročne podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

38. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca. Neúspešný bol žalovaný. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a zo spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevyplývajú. Preto odvolací súd vychádzal z článku 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu. Priznanie trov konania žalobcovi za situácie, keď mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného konania. Preto odvolací súd vyslovil, že stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.